

Manuál pro přípravu na oddlužení – aby vše proběhlo hladce.

V tomto návodu bychom Vám chtěli popsat, jak postupovat ještě před schůzkou s poradcem nebo i po ní tak, aby insolvenční návrh mohl být podán správně a co nejrychleji. Co byste si s sebou měli přinést, případně s čím alespoň započít přípravu? Možná v tomto návodu nebudete všemu hned rozumět, můžete ho také použít jako vodítko pro plnění úkolů, které si při poradách o oddlužení s poradcem stanovíte. Příprava na schůzku s poradcem potom výrazně uspíší a zjednoduší podání návrhu, a tím i řešení vašich problémů s dluhy.

Navigace:

1. Seznam závazků a doložení jejich existence
2. Příjmy minulé a současné
3. Majetek
4. Příběh dlužníka
5. Další dokumenty, které je nutno přiložit k insolvenčnímu návrhu

1. Seznam závazků a doložení jejich existence

K tomu, aby byl insolvenční návrh schválen soudem, je nutné s co největší přesností a pečlivostí označit své závazky tak, aby soud měl představu o jednotlivých dlužných částkách, ale především i o celkové dlužné částce. Výše této částky ve spojení s příjmy je jedním z hledisek, které soud bude posuzovat a rozhodovat, zda povolí oddlužení.

Krok 1 – pokud víte kolik, komu a za co dlužíte a umíte to doložit

- a) Pokud dokážete určit všechny své závazky a zároveň doložit jejich existenci např. smlouvou, fakturou, upomínkou nebo exekučním příkazem, bude nejlepší, pokud si tyto **dluhy sepišete do námi připravené tabulky** a zároveň na schůzku s poradcem vše přinesete.

- b) Pokud znáte počet svých závazků a znáte i konkrétní věřitele nebo exekutory, kteří tyto závazky vymáhají, ale neznáte jejich výši, potom bude zapotřebí, abyste věřitele nebo exekutory oslovili pomocí **žádostí o vyčíslení dluhu**. Oslovte je vždy podle pravidel, které najdete na jejich webových stránkách, nejčastěji lze požádat elektronicky (e-mailem) nebo poštou. Telefonické vyčíslení nebude stačit.

(Nezapomínejte, že mezi závazky nepatří jen ty vymáhané, ale i ty, které momentálně ještě splácíte, patří sem nejen půjčky, ale i pokuty, poplatky za odvoz popelnic, energie, nájemné, výživné, platby státu – pojistné a daně, platby za odebrané zboží atd.)

Krok 2 – pokud nevíte nebo si nejste jistí, komu dlužíte nebo to neumíte doložit

Pokud tedy víte jen o některých dlužích nebo k dluhům nemáte podklady, které jejich existenci prokazují, doporučujeme následující postup:

- a) Nejprve **požádejte místně příslušný okresní nebo obvodní soud** (na základě vašeho trvalého bydliště) o výpis evidovaných závazků na Vaši osobu. V případě, že jste se stěhovali z jiného okresu, je nutné požádat i tam. Stejně tak, je dobré vědět, že některé druhy případů (např. dluhy ze směnek) jsou vyřizovány přímo krajskými soudy. Tedy pokud víte, že nějaký obdobný případ jste v minulosti řešili, obraťte se i na krajský soud. Požádat můžete osobně nebo poštou.
- b) Dále, pokud se domníváte, že jsou Vaše závazky exekučně vymáhány, požádejte o **výpis z Centrální evidence exekucí** vedené Exekutorskou komorou ČR. (Odkaz na <https://www.ceecr.cz>, bližší info přímo na webových stránkách) V této evidenci by měly být vedeny všechny tzv. pravomocné exekuce, za výpis bude požadován poplatek dle ceníku.
- c) Informace získané z obou evidencí Vám budou především sloužit pro **oslovení věřitelů nebo exekutorů**, kteří dluhy vymáhají. Oslovte je vždy podle pravidel, které najdete na jejich webových stránkách, nejčastěji lze požádat elektronicky (e-mailem) nebo poštou. Telefonické vyčíslení nebude stačit.
- d) Pokud jste zdárně splnili bod b) a c), měli byste být schopni **vyplnit tabulku**. *(Nezoufejte, často nějakou dobu trvá, než dostanete odpověď, není proto nutné, abyste čekali na schůzku s poradcem až poté, co budete mít všechna vyčíslení, pro urychlení stačí, že žádosti budou podané.)*

2. Příjmy minulé a současné

Stejně jako množství závazků, které máte, soud posuzuje také příjmy a to nejen současné, ale i příjmy za období tří let zpětně. Soud tak může posoudit, zda nedošlo v souvislosti s podáním návrhu např. k účelovému snížení příjmu nebo zda se dlužník aktivně snažil s dluhy vypořádat.

2.1 Příjmy minulé

Pro úspěšné prokázání minulých příjmů musíte připravit k soudu **přehled příjmů za tři roky zpětně**. Soudu byste měli připravit ucelený obrázek o Vašich příjmech za danou dobu. (nezapomínejte, že kromě mzdy nebo výdělků z podnikání je příjem i např. nemocenská nebo podpora v nezaměstnanosti).

Krok 1 – Máte doklady o příjmech za požadovanou dobu

Doložit můžete například potvrzení zaměstnavatele o průměrné výši měsíčního výdělku, zápočtové nebo důchodové listy, daňová priznání popř. si schováváte výplatní pásky. Pro lepší evidenci **vyplňte tabulku příjmů**.

Krok 2 - Máte neúplné doklady o minulých příjmech nebo je nemáte vůbec

V závislosti na typu příjmu je nutné oslovit zdroje příjmu o vystavení potvrzení:

- a) **Příjem ze zaměstnání** – kontaktovat mzdové oddělení nebo vedení společnosti, kde jste pracoval/a s žádostí o poskytnutí výpisu příjmů (např. mzdových listů) za požadované období, zápočtového listu nebo potvrzení o průměrného výdělku.
- b) **Příjem v případě neschopnosti, invalidity, starobního důchodu** – kontaktovat (nejlépe osobně) Okresní správu sociálního zabezpečení s žádostí o poskytnutí výpisu poskytnutých dávek nebo důchodu za požadované období
- c) **Příjem z podnikání a jiné zdanitelné příjmy** – kontaktovat příslušný Finanční úřad (nejlépe osobně) a požádat o opisy daňových priznání za požadované období
- d) **Příjem státní sociální podpory, podpory v nezaměstnanosti** – kontaktovat příslušný úřad práce s žádostí o poskytnutí výpisu poskytnutých dávek za požadované období

- e) **V případě, že jste nepobírali žádný příjem a ani nebyli vedeni v evidenci úřadu práce** - v takovém případě nemůžete doložit příjmy a nahradíte tuto povinnost prohlášením.
- f) **Jiné příjmy** – pokud se nehodí body a) až e), proberte to na schůzce s poradcem

2.2 Příjmy současné

Pro úspěšné oddlužení je klíčové, aby dlužník byl schopen splatit **minimálně 30% všech dluhů a také náklady insolvenčního správce, to vše maximálně v době 60 měsíců.** (*rozdíly v oddlužení formou splátkového kalendáře a zpeněžením majetkové podstaty Vám vysvětlí poradce na konzultaci*). Pro výpočet toho, zda takové podmínky dlužník dosáhne, je nutné, aby doložil aktuální potvrzení o příjmu, důležitá je zejména informace o jeho měsíční výši.

Krok 1 – jak doložit aktuální příjem – pokud je

- a) **Zaměstnanci** – doloží pracovní smlouvu a výměr, potvrzení zaměstnavatele o čisté mzdě
- b) **Podnikatelé** – doloží daňové přiznání a vydané faktury
- c) **Důchodci** – doloží aktuální důchodový výměr
- d) **Nezaměstnaní, osoby bez příjmu** – doloží např. výměr podpory v nezaměstnanosti apod.

Krok 2 – jak získat příjem – pokud není vůbec nebo nedostačuje

Vždy je dobré, pokud se osoba nachází momentálně bez příjmu nebo je její příjem příliš nízký, **usilovat o nové zaměstnání**. Pokud tomu brání objektivní příčiny, je možné pro osoby bez příjmu, vstoupit do oddlužení v případě, že jim třetí osoba na základě **smlouvy o důchodu** (odkaz a dodat, že odkaz je spíše pro ilustraci, ať hned nepodepisují) bude poskytovat potřebný příjem pro splnění podmínek oddlužení. V tomto kroku je pro Vás důležité nejprve si zajistit možnost, že se ve Vašem okolí taková osoba nachází a že například není také dlužníkem, případně zda má dostatečný příjem nebo majetek k tomu, aby prostředky mohla poskytovat.

3. Majetek

Insolvenčnímu soudu budete muset pravdivě a úplně předložit výčet majetku, který vlastníte. Nemusíte samozřejmě sepisovat každou věc, kterou vlastníte, ale zejména vlastnictví cennějších věcí bude insolvenční soud zajímat. Majetek zapište do **příložené tabulky**.

Krok 1 – Vlastníte nemovitý majetek (dům, pozemek atd.)

- a) Pokud nemáte, pořídte si **výpisy z listu vlastnictví všech nemovitostí** ve Vašem vlastnictví – nejlépe na katastrálním úřadu, který spravuje příslušné katastrální území, ve kterém se nemovitost nachází. Možné je také konkrétní listy vlastnictví získat prostřednictvím služby Czech Point, je nutno ale počítat, že výpisy budou u této služby dražší, v obou případech je nutné počítat s menší investicí, konkrétní částku Vám sdělí přímo na místě.
- b) Vlastníte-li **znalecký posudek** k nemovitosti, zařaďte ho k dalším dokumentům, které si přinesete na schůzku s poradcem.

Krok 2 – Vlastníte movitý majetek (automobil, cennější vybavení domácnosti, zahradní techniku....)

- a) **Vlastníte-li automobil nebo předmět, který podléhá evidenci**, nachystejte si velký technický průkaz případně jiný evidenční průkaz
- b) **Vlastníte-li další cennější movité věci**, pokuste se provést jejich seznam, ten potom spolu s dalším (tedy i nemovitým) zapište do tabulky

Krok 3 – Vlastníte jiný majetek

Disponujete finanční hotovostí, prostředky na bankovním účtu nebo úschově, stavebním spoření, důchodovém připojištění, životním pojištění, vlastníte akcie atd., opět uveďte do příložené tabulky.

4. Příběh dlužníka

Na závěr Vás požádáme o to, abyste se pokusili v několika větách vylíčit svůj **vlastní příběh zadlužení**. Každý z nás má konkrétní osobní historii a důvody, které mohly vést k zadlužení. Pro inspiraci se můžete podívat na příklady takových životních příběhů.

5. Další dokumenty, které je nutno přiložit k insolvenčnímu návrhu

Pro úspěšné podání insolvenčního návrhu budete potřebovat ještě několik dokumentů v závislosti na Vaší životní situaci.

- a) **Výpis z rejstříku trestů** – výpis lze získat všude, kde je dostupná služba Czech Point, tedy na většině pošt, městských a obecních úřadů nebo např. u notářů – pro soud je relevantní výpis maximálně 3 měsíce starý, doporučujeme požádat o výpis spíše až v průběhu vypracování návrhu nebo těsně před jeho dokončením.
- b) **Oddací list** – pokud chcete požádat o oddlužení jako manželé, je zapotřebí doložit tento dokument. V případě, že ho u sebe nemáte, na žádost Vám opis vydá matriční úřad, v jehož obvodu jste sňatek uzavřeli.
- c) **Rodné listy vyživovaných nezletilých dětí** – za každé dítě ve Vaší péči máte nárok na zvýšení částky, která Vám nemůže být zabavena, je tedy nutno je za každé dítě doložit. V případě, že ho u sebe nemáte, na žádost Vám opis vydá matriční úřad, v jehož obvodu se dítě narodilo.
- d) **Rozvodový rozsudek, rozsudek o výchově a výživě, svěření do péče** – pokud jste rozvedený/á a zejména pokud máte svěřeny děti do Vaší péče, budete muset soudu doložit zmíněné rozsudky. V případě, že je u sebe nemáte, opis Vám na žádost vydá příslušný soud, který rozsudky vydal.